

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Sundsvalls tingsrätts dom den 26 april 2019 i mål nr B 102-19, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 2)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Marlene Forsman
Åklagarkammaren i Sundsvall

Klagande och motpart (Tilltalad)

ADAM Sebastian Nilsson, 19931113-7096
c/o Nilsson
Västra Långgatan 62 Lgh 1002
852 37 Sundsvall

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Daniel Nordfjell
Norrlandsadvokaterna AB
Första Magasinsgatan 5
803 10 Gävle

SAKEN

Grovt vapenbrott m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att hovrätten

a) bedömer vapenbrottet som vapenbrott enligt 9 kap. 1 § första stycket vapenlagen (1996:67) i stället för grovt vapenbrott och

b) bestämmer fängelsestraffets längd till 1 år 8 månader.

2. Beslagen ska bestå.

3. Daniel Nordfjell får ersättning av staten med 140 454 kr, varav 91 770 kr avser arbete, 16 445 kr tidsspillan, 4 148 kr utlägg och 28 091 kr mervärdesskatt. Denna kostnad ska staten stå för.

4. Adam Nilsson får ersättning av staten för rättegångskostnader i hovrätten med 6 250 kr.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Sundsvalls tingsrätts dom den 26 april 2019 i mål nr B 102-19, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 2)

Klagande och motpart (Åklagare)
Kammaråklagare Marlene Forsman
Åklagarkammaren i Sundsvall

Klagande och motpart (Tilltalad)
Hans ERIK Johansson, 19940215-2731
Frihetsberövande: Häktad
Källåsen 126
862 94 Njurunda

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Jakob Lindgren
Hanssons Advokatbyrå
Box 1044
851 11 Sundsvall

SAKEN

Grovt vapenbrott m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att hovrätten

a) bedömer vapenbrottsligheten den 17 januari 2019 som grovt vapenbrott vid ett tillfälle,

b) bedömer rattfylleribrottet den 17 januari 2019 som rattfylleri enligt 4 § andra stycket lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott och

c) bestämmer fängelsestraffets längd till 2 år 6 månader.

2. Beslagen ska bestå.

3. Jakob Lindgren får ersättning av staten med 52 674 kr, varav 38 640 kr avser arbete, 3 163 kr tidsspillan, 336 kr utlägg och 10 535 kr mervärdesskatt. Denna kostnad ska staten stå för.

4. Erik Johansson ska stanna kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

YRKANDEN M.M I HOVRÄTTEN

Adam Nilsson har yrkat att hovrätten frikänner honom från åtalerna för försök till narkotikabrott, narkotikabrott och grovt vapenbrott. Han har under alla förhållanden yrkat strafflindring.

Åklagaren har yrkat att Adam Nilsson även döms för anstiftan till grovt vapenbrott respektive anstiftan till förberedelse till grovt vapenbrott alternativt stämpling till grovt vapenbrott, allt i enlighet med alternativyrkandena i bilaga 2 till tingsrättens dom samt att hovrätten under alla förhållanden skärper fängelsestraffet.

Erik Johansson har yrkat att hovrätten frikänner honom från åtalerna för grovt vapenbrott vid två tillfällen, vapenbrott, ringa brott, och brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor. Han har också yrkat att rattfylleribrottet den 17 januari 2019 inte bedöms som grovt. Slutligen har han under alla förhållanden yrkat att vapenbrotten den 17 januari 2019 bedöms som ett vapenbrott som inte är grovt.

Åklagaren har justerat gärningsbeskrivningen i åtalspunkten 4 i bilaga 2 till tingsrättens dom genom att i andra stycket efter ordet "införskaffat" lägga till "tagit emot" och yrkat att Erik Johansson även ska dömas för förberedelse till grovt vapenbrott i enlighet med den justerade gärningsbeskrivningen samt att hovrätten under alla förhållanden skärper fängelsestraffet.

Parterna har motsatt sig varandras ändringsyrkanden.

Adam Nilsson har för det fall han får framgång med sitt överklagande yrkat ersättning av allmänna medel för sin kostnad för sakkunnigt vittne.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Videoförhören från tingsrätten med Adam Nilsson, Monica Stenman, Erik Johansson, Hanna Rolinder, Victor Holmgren, Annelie Bergström, Urban Hagström och

Christoffer Johansson har spelats upp i hovrätten. I hovrätten har Sonny Björk, Patrik Hertzman och Ann-Charlotte Nilsson hörts som nya vittnen. Tilläggsförhör har också hållits med Adam Nilsson. Samma skriftliga bevisning som i tingsrätten har åberopats. Dessutom har det åberopats ett utlåtande från Sonny Björk, en bild på försvarssprej, en sammanställning av en samtalslista, en samtalsspecifikation och ett utlåtande med tabell från Patrik Hertzman.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Skuldfrågorna

Grovt vapenbrott och narkotikabrott (Adam Nilsson; åtalpunkten 1)

Både vapnet och kokainet fanns i ett förråd som tillhörde Adam Nilsson. Hans uppgifter att han inte använde förrådet är motbevisade genom Monica Stenmans uppgifter. Hon har sagt att hon under hösten 2018 visade Adam Nilsson förrådet och att han därefter berättade att han lagt saker där samt att hon sedan såg att det låg en verktygsväska eller något liknande i förrådet. Som tingsrätten har angett talar den omständigheten att Adam Nilsson har tagit emot vissa försändelser av en person som sålde vapen av det aktuella slaget samt att han betalat 6 000 kr till en person nära avsändaren mycket starkt för att vapnet i matförrådet tillhörde Adam Nilsson. Han har också haft bilder på vapen i sin dator, vilket i någon mån talar för ett vapenintresse även om Adam Nilsson hävdar motsatsen. Eftersom kokainet hittades i direkt anslutning till vapnet är det tydligt att det finns en stark koppling mellan vapnet och narkotikan. För Adam Nilssons skuld talar dessutom att kokainet förvarades i en typ av påse som även fanns i ett annat förråd som tillhörde honom. I datorn fanns också information om drogen kokain. Hans uppgifter om att det var någon annan som använde hans dator och skrev om kokain är motbevisade genom Hanna Rolinders uppgifter. Uppgifterna om kokain talar tydligt för att Adam Nilsson inte haft det förhållande till drogen som han själv har redogjort för. Dessa omständigheter är sammantagna tillräckliga för att det ska vara styrkt att det var Adam Nilssons vapen och narkotika som fanns i förrådet. Den delen av gärningen är därmed styrkt. Däremot

kan det inte anses vara styrkt att den lilla mängd kokain som hittades i en burk under en soffa tillhörde Adam Nilsson. Erik Johansson har nämligen sagt att det kan ha varit han som har tappat burken vid något tillfälle. Med hänsyn till mängden kokain och att det funnits handlingar med priser på kokain i Adam Nilssons dator samt fynd av redlinepåsar i hans bostad är det bevisat att innehavet haft ett överlåtelsesyfte. Adam Nilsson ska alltså dömas för vapenbrott och narkotikabrott. Hovrätten återkommer i rubriceringsfrågan.

Har Adam Nilsson varit delaktig i åtalspunkterna 2 – 4 ?

Åklagaren har i den delen gjort gällande att Adam Nilsson har anstiftat alternativt stämplat Erik Johansson till olika former av vapenbrott.

Som tingsrätten har angett finns det en del omständigheter som talar för att Adam Nilsson på ett eller annat sätt har varit delaktig i Erik Johanssons hantering av de vapen som fanns i dennes bostad och i den bil han körde. Till sådana omständigheter hör att det i Adam Nilssons förråd anträffades en pistol av samma slag som fanns hos Erik Johansson. Dit hör också de tidigare nämnda omständigheterna att Adam Nilsson tagit emot försändelser från Joel Charnellyzen och betalat Jessica Kässi; vilka med stor sannolikhet har haft tillgång till och sålt vapen av det aktuella slaget samt haft emballage till vapen med samma serienummer som ett av dem som fanns hos Erik Johansson. Ytterligare omständigheter är att Adam Nilsson haft en bild på ett vapen som i hög grad liknar ett av dem som fanns hos Erik Johansson och mycket väl kan vara identiskt med detta. Tingsrätten har lyft fram ytterligare omständigheter som i någon mån kan tala för att Adam Nilsson har varit delaktig i Erik Johanssons vapenhantering.

Åklagarens talan i den här delen bygger dock på att Adam Nilsson haft en viss roll i Erik Johanssons hantering. Enligt åtalet ska han bl.a. ha överlämnat pistoler och annat till Erik Johansson och förmått denne att ändra pistolerna till funktionsdugliga vapen. Påståendet om Adam Nilssons roll har endast stöd i det som Erik Johansson har berättat under förundersökningen. Erik Johansson har då pekat ut Adam Nilsson som

den person som gett honom ett sådant uppdrag. Vid tingsrättens huvudförhandling har Erik Johansson tagit tillbaka sitt utpekande av Adam Nilsson, men har vidhållit att en person har lämnat uppdraget till honom.

Erik Johansson är medtilltalad i målet. Han har av det skälet haft motiv att tona ned sin egen roll i vapenhanteringen och i stället belasta andra. Hans utpekande under förundersökningen tillkom dessutom först sedan han fått veta att Adam Nilsson berättat ofördelaktiga saker om honom. Detta är också något som Erik Johansson enligt polisförhör har angett som motiv till att peka ut Adam Nilsson och som han vidhållit i tingsrätten. Som tingsrätten har redogjort för finns det flera alternativa förklaringar till att Erik Johansson haft tillgång till vapnen. Det är mot den bakgrunden inte tillräckligt att Erik Johansson har pekat ut Adam Nilsson som uppdragsgivare under förundersökningen för att det ska vara styrkt att Adam Nilsson anstiftat eller stämplat honom till olika former av vapenbrott. Hovrätten instämmer därmed i tingsrättens bedömning att Adam Nilsson inte ska dömas i dessa delar.

Vad utgör en brottsenhet vid vapenbrott?

I målet förekommer ett antal vapen som har funnits på olika platser. Adam Nilsson och Erik Johansson har i olika delar åtalats bl.a. för att ha innehaft dessa vapen. För att bedöma deras ansvar är det väsentligt att pröva vad som är *ett* respektive *flera* innehav i dessa sammanhang.

För vapenbrottens del finns det inte några närmare uttalanden i förarbeten, den juridiska litteraturen eller rättspraxis i frågan om vad som är ett brott vid innehav. Innehav är också kriminaliserat för olika narkotiska preparat. Det finns därför skäl att jämföra med vad som gäller för innehav i dessa sammanhang. Avgörande för bedömningen av vad som är en brottsenhet vid innehav av narkotika är enligt den juridiska litteraturen de tidsmässiga förhållandena. Platsen för innehav av olika preparat är då av underordnad betydelse (se Magnus Ulväng, *Brottslighetskonkurrens*, s. 232). Detta innebär att det utgör ett och samma narkotikabrott att samtidigt inneha olika mängder och slags narkotika på olika platser.

Enligt hovrättens uppfattning finns det inte några egentliga skäl att i detta avseende bedöma vapenbrotten annorlunda än narkotikabrotten. För båda brottstyperna handlar det om innehav av olika slags substanser respektive vapen på olika platser. Det innebär att ett samtida innehav av olika vapen på olika platser utgör ett vapenbrott. Av detta skäl ska Erik Johanssons eventuella innehav av samtliga vapen prövas i ett sammanhang.

Har Erik Johansson gjort sig skyldig till vapenbrott?

Det är i målet klarlagt att Erik Johansson har innehaft fyra olika vapen; tre pistoler och en revolver. En pistol anträffades i Erik Johanssons bil medan övriga vapen fanns i hans bostad bakom en golvsockel under en bänk. Pistolen i bilen var skarpladdad och funktionsduglig medan de övriga vapnen anträffades i delar. Ett av dessa vapen gick efter montering att skjuta med, medan det saknades delar för övriga vapen. Dessa kunde dock relativt enkelt göras brukbara.

Av utredningen i målet framgår att samtliga vapen faller under vapenlagens regler om tillståndskrav. Erik Johansson har dock hävdat att han inte förstod att vapnen i lägenheten krävde tillstånd och att han därför saknade uppsåt i förhållande till tillståndskravet.

Som tingsrätten har angett har Erik Johansson haft ett stort vapenintresse och han har ändrat vissa av vapnen med avancerade åtgärder så att de gick att skjuta med. Dessutom har han tillverkat patroner till vapnen och gömt vapnen på en plats bakom en golvsockel. Det är svårt att förstå varför han skulle gömma vapnen och vapendelarna så noggrant om han trodde de var lagliga. Det är med hänsyn till detta självklart att Erik Johansson inte hade uppfattningen att han kunde inneha vapnen och delarna utan tillstånd. Hans invändning om bristande uppsåt ska därmed inte bifallas.

När det gäller den pistol som fanns i en stolsficka bakom passagerarsätet i bilen har Erik Johansson påstått att han inte har lagt den där. Det är dock utrett att han haft

pistolen i sin lägenhet tidigare och bilen hade han bara disponerat några dagar. Det är också tydligt att det finns ett samband med de andra vapnen i lägenheten eftersom de var uppborrade på samma sätt och detta vapen hade samma fabrikat som de andra vapnen. Detta utesluter i det närmaste att vapnet kommer från något annat "parti" eller liknande. Det finns visserligen ett utrymme för att någon tagit vapnet från Erik Johanssons lägenhet och placerat det i bilen. De andra vapnen som hittades i lägenheten låg gömda på en plats där de var svåra att hitta. Det finns inte några skäl till att just detta vapen skulle ha placerats öppet i lägenheten. Vapnet skulle dessutom ha tagits från lägenheten utan att Erik Johansson märkt det. Placeringen av de andra vapnen leder till slutsatsen att Erik Johansson varit mån om att dölja vapnen och det är då högst osannolikt att han lämnat just detta vapen utan kontroll. Mot Erik Johanssons uppgifter talar dessutom att inga andra fingeravtryck än hans fanns på vapnet. Slutligen har det inte kommit fram några rimliga skäl för att någon annan skulle placera vapnet i den bil Erik Johansson disponerade. Med hänsyn till det som nu har sagts anser hovrätten att det är styrkt att Erik Johansson själv har placerat vapnet i bilen och alltså har innehaft det där.

Hovrätten återkommer även i denna del till rubriceringsfrågan och behandlar i det sammanhanget åklagarens åtal för förberedelsebrott.

Brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor (Erik Johansson; åtalpunkt 4)

Hovrätten gör inte någon annan bedömning än den som tingsrätten har gjort. Tingsrättens dom ska därför inte ändras i denna del.

Ringa vapenbrott (Erik Johansson; åtalpunkt 9)

Erik Johansson hade en burk med otillåten pepparsprej i ena fickan när han påträffades den 16 december 2018. Erik Johansson har sagt att han fått burken av en kompis och att han trodde att det var laglig färgsprej i den. Till skillnad från tingsrätten anser hovrätten att Erik Johanssons förklaring inte är så verklighetsfrämmande att den kan lämnas utan avseende utan motbevisning. Eftersom åklagaren inte har motbevisat Erik

Johanssons påstående att han trodde det var laglig sprej är det inte styrkt att han haft uppsåt i förhållande till vilket slags sprej det var fråga om. Genom att inte kontrollera texten på burken, vilket lätt hade kunnat göras, har han dock varit oaktsam i förhållande till tillståndsplikten. Tingsrättens dom ska därför inte ändras i denna del.

Försök till narkotikabrott (Adam Nilsson)

Adam Nilsson har uppgett att det är någon annan som han känner som har beställt narkotikan i hans namn och till hans adress. Enligt Adam Nilsson har han godtagit att personen gjorde så och skulle få 20 gram cannabis för besväret. Adam Nilsson har förklarat att han lånade ut sin legitimation till personen så att denne kunde hämta ut försändelsen.

Hovrätten instämmer i tingsrättens uppfattning att Adam Nilssons uppgifter inte är trovärdiga. Som tingsrätten har angett har Adam Nilsson ändrat sina uppgifter. Han har själv sagt att det inte var han som hade beställt narkotikan. Trots det har han varit så angelägen om narkotikan att han sökt på internet för att lokalisera paketet. Han har inte heller lämnat avin till kamraten trots att det enligt Adam Nilsson var dennes försändelse. Det är vidare svårt att förstå hur och när kamraten under dessa förutsättningar skulle kunna hämta ut paketet med Adam Nilssons legitimation. Hovrättens slutsats är alltså att det är Adam Nilsson som beställt narkotikan i paketet. Med hänsyn till det som tidigare har redovisats om Adam Nilssons narkotikahantering är det styrkt att det fanns ett överlåtelsesyfte. Tingsrättens dom ska därför inte ändras i den delen.

Rubriceringsfrågor

Allmänna utgångspunkter

Vid gradindelade brott ska i princip samtliga omständigheter beaktas när det görs en bedömning av till vilken grad ett brott hör. Frågan om gradindelningen hänger också nära samman med straffvärdesbedömningen. Det är i princip samma omständigheter

som beaktas. Det ska dock poängteras att det finns vissa omständigheter som har betydelse för straffvärdet men inte för rubriceringen, exempelvis om gärningsmannen velat åstadkomma mer än som blev fallet (s.k. subjektivt överskott). En annan begränsning ligger i att en domstol inte får lägga sådana försvårande omständigheter till grund för bedömningen som inte har förts in i målet (se rättsfallet NJA 2003 s. 486). När det i författningstexten finns särskilda omständigheter som ska beaktas vid rubriceringen, s.k. kvalifikationsgrunder, ska bedömningen ta sin utgångspunkt i dessa, under förutsättning att de har förts in i målet. Detta hindrar dock inte att andra omständigheter kan få lika stor betydelse.

En annan utgångspunkt för bedömningen av försvårande och förmildrande omständigheter och därmed även för rubriceringen är hur det typiskt sett förhåller sig vid brott av det aktuella slaget. För att en försvårande omständighet ska få betydelse krävs det att den på ett avgörande sätt skiljer sig från vad som vanligen förekommer vid den aktuella brottstypen.

Kvalifikationsgrunderna för vapenbrottens del är

1. om ett vapen har innehafts på allmän plats eller på annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats,
2. om vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,
3. om hanteringen har avsett flera vapen eller
4. om gärningen annars varit av särskilt farlig art (se 9 kap. 1a§ i vapenlagen [1996:67]).

Vapenbrottet för Adam Nilsson

Det har gjorts gällande att Adam Nilssons vapenbrott ska bedömas som grovt på grund av att skjutvapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet.

När det i förarbetena talas om särskilt farlig beskaffenhet avses främst vapen med stor eldkraft. Detta innefattar bl.a. vapnets patronkapacitet, projektilernas typ och energi samt om vapnet har särskild utrustning. När lagstiftaren i förarbetena exemplifierar

vapen av särskilt farlig beskaffenhet anges automatgevär, kulspruta, pansarskott, grovkalibriga gevär och kulsprutepistol (prop. 2011/12:109 s. 42 – 43). Den omarbetade startpistol som Adam Nilsson har innehaft har vid provskjutning med de patroner som fanns i anslutning till den uppvisat en anslagsenergi som högst har uppgått till ungefär 50 joule. Det är uppenbart att Adam Nilssons pistol trots att den var manipulerad och möjligen lätt att dölja inte är ett sådant vapen som lagstiftaren avsett med vapen av särskilt farlig beskaffenhet.

Åklagaren har också åberopat att vapnet inte haft något lagligt användningsområde, varit lättillgängligt och innehafts i en sådan miljö att det kunde befaras komma till brottslig användning. Hovrätten instämmer i åklagarens och tingsrättens bedömningar att en startpistol som är uppborrad inte har något lagligt användningsområde. Detta är alltså en försvårande omständighet. Pistolen har Adam Nilsson förvarat i källaren i ett låst förråd. Även om åklagaren har hänvisat till en utredning om att det inte tar särskilt lång tid för att ta sig från Adam Nilssons lägenhet till förrådet kan hovrätten inte instämma i tingsrättens bedömning att vapnet skulle vara lättillgängligt.

När det gäller miljön som vapnet förvarades i så har det inte kommit fram något annat än att det legat i ett låst källarförråd den 16 november 2018. Det finns inte någon bevisning som tyder på att vapnet då funnits i någon kriminell miljö eller likande. Enbart den omständigheten att Adam Nilsson till och från har använt narkotika saknar i detta sammanhang betydelse. Det saknar också betydelse att Adam Nilsson enligt honom själv har några vänner som är kriminella.

I straffhöjande riktning talar den omständigheten att patroner har funnits i anslutning till vapnet. Det försvårande ligger då i att vapnet relativt enkelt kunde göras skjutklart. Däremot har inte den omständigheten att det även förvarades narkotika i förrådet någon självständig betydelse.

Sammanfattningsvis är det försvårande att pistolen inte har något lagligt användningsområde och att den förvarades tillsammans med patroner.

I rättsfallet NJA 2018 s. 743 ansåg Högsta domstolen att ett innehav av en skarpladdad omgjord startrevolver på allmän plats och med en anslagsenergi som motsvarar Adam Nilssons vapen utgjorde ett grovt vapenbrott, men att straffvärdet motsvarade minimistraflet för grovt vapenbrott. Adam Nilsson har inte haft vapnet på allmän plats och det har inte varit skarpladdat. Adam Nilssons vapenbrott är redan av det skälet lindrigare än det som Högsta domstolen bedömde och ska med hänsyn till Högsta domstolens bedömning av straffvärdet inte bedömas som grovt.

Vapenbrottet för Erik Johansson

Erik Johansson har innehaft fyra olika vapen vid samma tid men på olika platser. Med hänsyn till vad hovrätten tidigare har kommit fram till ska samtliga innehav bedömas som ett vapenbrott.

Åklagaren har gjort gällande att vapenbrottet ska vara grovt bl.a. med hänsyn till att en av pistolerna funnits lättillgänglig i en bil på allmän plats när Erik Johansson varit narkotikapåverkad och pistolen då varit skarpladdad. I förarbetena till bestämmelsen anges att innehav av ett skarpladdat vapen på bl.a. allmän plats regelmässigt bör bedömas som grovt brott (prop. 2013/14:226 s. 41, jfr. bl.a. rättsfallet NJA 2016 s. 553). Redan av detta skäl ska Erik Johanssons vapenbrott bedömas som grovt. Straffhöjande är därutöver att vapnen inte har något lagligt användningsområde och att det har rört sig om flera vapen. I motsatt riktning talar omständigheterna att flera av vapnen förvarats i delar, att delar saknats till några av dem och att två vapen inte kunde brukas utan att vissa åtgärder vidtogs.

Hovrätten anser inte att något av vapnen har varit av särskilt farlig beskaffenhet och hänvisar till bedömningen för Adam Nilsson. Eftersom det inte har kommit fram några tydliga och säkra uppgifter kring hur vapnen har hanterats anser hovrätten inte heller att det är bevisat att vapnen har funnits i en sådan kriminell miljö som kan påverka straffvärdet.

Med hänsyn till att hovrätten dömer Erik Johansson för ett fullbordat grovt vapenbrott som omfattar den pistol som avses i åtalpunkten 4 finns det inte förutsättningar att döma honom även för förberedelse till delar av samma vapenbrott. I den mån Erik Johansson har vidtagit förberedande åtgärder med pistolen som är försvårande ska dessa i stället beaktas vid straffvärdebedömningen.

Rattfylleribrottet för Erik Johansson

Åklagaren har gjort gällande att rattfylleribrottet ska bedömas som grovt med hänsyn till att Erik Johansson var avsevärt påverkad av narkotika och körningen innebar en påtaglig fara för trafiksäkerheten.

För att bedöma ett rattfylleribrott som grovt på andra grunder än en hög alkoholkoncentration krävs en relativt hög grad av vårdslöshet vid körningen i kombination med en hög påverkansgrad (jfr. rättsfallet NJA 1993 s. 718).

Poliserna Victor Holmgren och Annelie Bergström har ansett att Erik Johansson var så påverkad att han inte kunde förhöras förrän dagen efter. Erik Johanssons alkoholberusning var inte hög och polisernas uppgifter innehåller i princip bara deras egna bedömningar av Erik Johanssons påverkansgrad. Sådana bedömningar innehåller med nödvändighet ett stort inslag av subjektivitet. Vad som för någon är en hög påverkansgrad kanske inte är det för någon annan. När det gäller Erik Johanssons körning har poliserna sagt att de fick bromsa kraftigt när Erik Johansson svängde ut framför polisbilen. Det har dock inte kommit fram att bilarna var nära att kollidera. Vidare har poliserna sagt att Erik Johansson kört vingligt men att han endast vinglat i det egna körfältet och att de uppskattade att han höll en hastighet som översteg hastighetsbegränsningen med 10 – 20 km/tim. Poliserna har haft olika uppfattningar i frågan om Erik Johansson skulle ha stannat tidigare än han gjorde.

Sammantaget anser hovrätten att vårdslösheten i Erik Johanssons fall inte är så omfattande att den i kombination med hans påverkan gör att rattfylleribrottet ska bedömas som grovt. Tingsrättens dom ska därför ändras i den delen.

Straffmätning och påföljd

Adam Nilsson

Adam Nilsson ska dömas för vapenbrott, narkotikabrott, försök till narkotikabrott, ringa narkotikabrott och dopningsbrott vid två tillfällen.

Det allvarligaste brottet är vapenbrottet. Hovrätten bedömer att det brottet har ett straffvärde som motsvarar fängelse i ungefär ett år och fyra månader. Narkotikabrottet begicks samtidigt som vapenbrottet. Eftersom det finns ett mycket starkt tidssamband mellan dessa båda brott ska den reduktion som ska göras vid flerfaldig brottslighet vara relativt kraftig (se rättsfallen NJA 2008 s. 359 och NJA 2009 s. 485 I – III). Dessutom ska försöket till narkotikabrott få ett visst men begränsat genomslag. Med dessa utgångspunkter anser hovrätten att det samlade straffvärdet för Adam Nilssons brottslighet motsvarar fängelse i ett år och åtta månader. Någon annan påföljd än fängelse är inte aktuell med hänsyn till brottslighetens straffvärde och vilka slags brott det handlar om. Adam Nilsson ska alltså dömas till fängelse i ett år och åtta månader.

Erik Johansson

Erik Johansson döms för grovt vapenbrott, olovlig körning, grovt brott, vid två tillfällen, rattfylleri vid två tillfällen, ringa narkotikabrott vid två tillfällen, dopningsbrott, vapenbrott, ringa brott och brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor.

För Erik Johanssons del är det grova vapenbrottet helt avgörande för brottens samlade straffvärde. Med hänsyn till att det finns flera försvårande omständigheter, utöver att han har innehaft en skarpladdad pistol på allmän plats, är straffvärdet något högre än minimistrafvet för grovt vapenbrott. Hovrätten anser att det motsvarar två år och sex månaders fängelse.

Med hänsyn till brottslighetens straffvärde och slag av brott är det inte aktuellt med någon annan påföljd än fängelse. Erik Johansson ska alltså dömas till fängelse i två år och sex månader.

Häktning

Det finns risk för att Erik Johansson fortsätter sin brottsliga verksamhet och för det grova vapenbrottet är det inte föreskrivet ett lindrigare straff än fängelse i två år. Det är inte uppenbart att skäl för häktning saknas. Han ska därför även i fortsättningen vara häktad.

Rättegångskostnader

Adam Nilsson har fått viss framgång med sitt överklagande och har därför rätt till ersättning av staten för sina rättegångskostnader i hovrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast onsdagen den 7 augusti 2019.

Mats Fällström

Per-Anders Svensson

Mari Magnusson

I avgörandet har hovrättsråden Mats Fällström och Per-Anders Svensson (referent), tf. hovrättsassessorn Mari Magnusson samt nämndemännen Björn Karlsson och Birgitta Liivlaid deltagit. Rätten är enig.

Avräkningsunderlag, se bilaga C och D